

A tervezés színvonalának javítása, az üzemtervek és az ágazati távlati tervek szoros kapcsolata érdekében az *üzemtervezési irányelvek* jegyzőkönyvének tartalmaznia kell az elmúlt gazdálkodási időszak értékelését, a hosszútávú tervkoncepciókból, a hozadékszabályozásból, fafajpolitikai célok végrehajtásából adódó, az üzemtervben érvényesítendő feladatokat, a helyi gazdálkodást befolyásoló tényezőket és a tervezést elősegítő, aktualizált táblázatokat, listákat.

A fejlesztési feladatok végrehajtása természetesen megkívánja a *számítástechnika alkalmazásának fejlesztését*, az *üzemtervek tartalmának és megjelenési formájának változását*, a *fotoگرامmetria és kartográfia* továbbfejlesztését. Az erdőrendezés fejlesztésének végrehajtására az Erdőrendezési Szolgálat munkacsoportokat szervezett, melyek üzemi és felügyelői szakemberek bevonásával dolgozzák ki az egyes témakörök részletes fejlesztését. Az 1983. évi üzemtervezést már az új rendszer szerint kívánjuk elvégezni. Már ez évben megkezdjük az 1990. év végéig lejáró üzemtervek kiegészítését, a nyárasok felülvizsgálatát és az erdőtelepitések folyamatos üzemtervezését, hogy 1984-ben érvényes üzemtervek alapján, országos prognózisokat, tervalternatívákat tudjunk szolgáltatni.

FAKITERMELÉSÜNK MENNYISÉGÉNEK HELYE A VILÁGBAN

Célszerű időnként és röviden, olyan kérdésekkel is foglalkoznunk, hogy a hazai erdőgazdálkodásunk — a különböző tevékenységi körökben — hol áll a világ erdőgazdálkodásában. Ilyesmivel eddig elsősorban az erdőművelés, ezen belül a csemetetermelés és az erdősítés (különösen az erdőtelepítés) terén foglalkozhattunk. Érdekes összehasonlításra kívánczok mód a fakitermelés mértékének, összetételének és növekedési ütemének vizsgálatával.

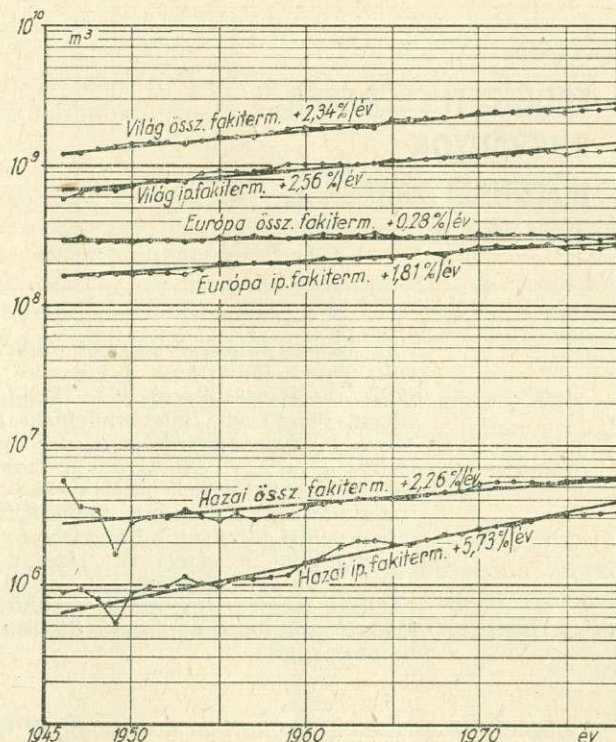
Ábránkon — FAO-évkönyvek alapján, illetve felhasználásával — a világ, Európa és hazánk összes fakitermelését és iparifa-kitermelését szemléltetjük 33 év adataiban 1946-tól 1978-ig. Bár ábránk a lényeges jellemzőket világosan mutatja, helyes, ha a legfontosabbakat szóban megismételjük.

A *világ* összes fakitermelése az említett időszak alatt kerekén megkétszereződött: 1,3 milliárd m³-ről mintegy 2,6 milliárd m³-re növekedett (a trend szerinti átlagos növekedési ütem 2,34⁰/₀/év). Az iparifa-kitermelés kb. a 2,3-szeresére nőtt: közel 0,6 milliárd m³-ről, közel 1,4 milliárd m³-re (a trend üteme 2,56⁰/₀/év).

Európa összes fakitermelése stagnálnak mondható: évi 300 millió m³ körül mozgott, s a trend mindössze 0,28⁰/₀/év növekedést mutat. Az iparifa-kitermelés 154 millió m³-ről 266 millió m³-re, azaz az 1,7-szeresére nőtt (a trend szerinti növekedési ütem 1,81⁰/₀/év).

A *hazai* összes fakitermelés az 1946. évi 5,6 millió nettó m³-ről 5,7 millió m³-re növekedett. Az időszak alatt azonban a hullámzások igen jelentősek. A kiszámított trend végül is 2,26⁰/₀/év átlagos növekedési ütemet mutat, és ez erősen megközelíti a világ átlagát. A hazai iparifa-kitermelés a közel 0,9 millió m³-ről 3,3 millió m³ fölé, azaz majdnem a négyszeresére növekedett, mégpedig átlagosan 5,73⁰/₀/év ütemben. Ebben a növekedésben jelentősebb a szerepe a fafeldolgozó ipar hazai alapanyagbázison történt fejlesztésének, de nem hanyagolható el annak az exportlehetőségnek a kihasználása sem, amely nagymértékben növelte a hazai fakitermelés iparifahányadát.

Az összes- és az iparifa-ki-
termelés alakulása

A leírtak tükrében is megalapozott a hatodik ötéves tervről szóló törvénynek az a kitétele [31. §. (1) bek.], hogy az „elsődleges fafeldolgozást a rendelkezésre álló alapanyagbázis bővítésével, a belföldi felhasználói igényekkel és az exportlehetőségekkel összehangoltan kell fejleszteni”. Ábránk szemléltetően mutatja, hogy — a faipar fejlesztésének lassú üteme miatt — a hazai iparifa-kitermelés a tárgyalt időszak utolsó öt évében alig növekedett. Ugyanakkor ismeretes, hogy — természetesen igen sok előfeltétel megteremtése mellett — erdeink módot adnak a fakitermelés igen jelentős növelésére.

Dr. Sali Emil

A lapban megjelent tanulmányok szerzői: Dr. Bán István osztályvezető, ERSZ, Budapest; dr. Bencze Lajos ny. egyetemi tanár, Sopron; Führer Ernő tud. ügyintéző, ERTI, Sopron; Gáspár-Hantos Géza igazgató helyettes, ERSZ, Budapest; Jérôme René ny. erdőmérnök, Budapest; Komlósi Sándor gazdasági szaktanácsadó, Déalföldi EFAG; Szeged; dr. Marosvölgyi Béla egyetemi adjunktus, EFE, Sopron; dr. Papp Ti-vadar erdészvezető, Mecseki EFAG, Árpádtető; dr. Sali Emil ny. MEM-főosztályvezető, Budapest; dr. Szőnyi László ny. erdőmérnök, Budapest; dr. Tompa Károly egyetemi tanár, EFE, Sopron; dr. Váradi Géza hivatalvezető helyettes, MEM EFH, Budapest; dr. Winkler András egyetemi docens, EFE, Sopron.